

Carlo Tresca: Ένας Ιταλός αναρχικός επαναστάτης στις ΗΠΑ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΡΩΑΔΙΤΗΣ*

Ο Carlo Tresca είναι ένας από εκείνους τους επαναστάτες εργαζόμενους η μνήμη των οποίων αξίζει να τιμάται.

Ο Carlo Tresca ήταν γόνος μεσοαστικής οικογένειας και γεννήθηκε στην Sulmona της Ιταλίας, στις 9 Μάρτη 1879. Έγινε σύντομα σοσιαλιστής και πήρε ενεργό μέρος στην Ομοσπονδία Εργαζομένων Ιταλικών Σιδηροδρόμων πριν μεταναστεύει στις ΗΠΑ σε ηλικία 25 χρόνων. Μόλις έφτασε στις ΗΠΑ, εκλέχτηκε γραμματέας της Ιταλικής Σοσιαλιστικής Ομοσπονδίας Βόρειας Αμερικής και συμμετείχε ενεργά στους ταξικούς αγώνες. Ωστόσο, η συμπάθειά του προς τη σοσιαλδημοκρατία μετατράπηκε γρήγορα σε συμπάθεια προς το συνδικαλισμό, μιας και αντιλήφθηκε τον έμφυτο ρεφορμισμό των σοσιαλδημοκρατικών ιδεών και τη σημασία της άμεσης δράσης του συνδικαλισμού.

Συνδέθηκε με την IWW, συμμετέχοντας στις απεργίες των ανθρακωρύχων της Πενσυλβανία, πριν αναμιχθεί σε αρκετές, σημαντικές και συχνά επεισοδιακές απεργιακές και άλλες δραστηριότητες. Βαθμιαία, οι συνδικαλιστικές του ιδέες τον οδήγησαν στην υιοθέτηση του αναρχοσυνδικαλισμού και έγινε ένας από τους κύριους αναρχικούς των ΗΠΑ, ιδιαίτερα στις γραμμές της ιταλο-αμερικανικής κοινότητας.

Ένας από τους ιστορικούς του ιταλικού αναρχικού κινήματος, ο Nunzio Pernicone (1), μας δίνει την εικόνα μιας βαθιά ζωηρής, δραστήριας και χαρισματικής φυσιογνωμίας που διεδραμάτισε καταλυτικό ρόλο στους πολυάριθμους αγώνες για τα δικαιώματα των εργαζομένων. Ήταν, επίσης, εκδότης εφημερίδων καθώς εξέδιδε την ιταλόφωνη αναρχική εφημερίδα «Il Martello» («Το Σφυρί») για πάνω από 20 χρόνια. Υπήρξε άριστος και φλογερός συγγραφέας, προπαγανδιστής καθώς επίσης και οργανωτής. Ανταποκρινόταν σε οποιοδήποτε κάλεσμα για βοήθεια στην προσπάθεια ενθάρρυνσης των Ιταλών εργαζομένων να απεργήσουν και να αγωνιστούν. Ο τρόπος προπαγάνδισής του ήταν θρυλικός και στους εργατικούς αγώνες στους οποίους έπαιξε σημαντικότερο ρόλο συμπεριλαμβάνονται η νικηφόρα απεργία στο Lawrence (1912), η απεργία των κλωστούφαντουργών στο Little Falls της Νέας Υόρκης (1912), η απεργία των εργαζομένων ξενοδοχείων της Νέας Υόρκης (1913), η απεργία στο Patterson, η απεργία των εργαζομένων μεταξιού στο New Jersey (1913) και η απεργία των ανθρακωρύχων στο Mesabi Range της Minnesota (1916).

Ο Carlo Tresca διεδραμάτισε, επίσης, αξιόλογο ρόλο στον ανεπιτυχή αγώνα σωτηρίας των Nicola Sacco και Bartolomeo Vanzetti.

Μετά από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Carlo Tresca έστρεψε τα πυρά του εναντίον του φασισμού και της λενινιστικής-σταλινικής τυραννίας. Ήταν ο πρώτος και φλογερός αντίπαλος του φασισμού, και αναδείχθηκε γρήγορα σε έναν από τους κύριους αντιφασίστες στις ΗΠΑ. Οι δραστηριότητές του προκάλεσαν την έχθρα του ίδιου του Μουσολίνι και του καθεστώτος του, δεδομένου ότι ο Tresca διαδραμάτισε βασικότατο ρόλο (πολιτικά και φυσικά) στο σταμάτημα της διάδοσης του φασισμού ανάμεσα στην ιταλο-αμερικανική κοινότητα (γι' αυτό και οργανώθηκε και εκτελέστηκε απόπειρα δολοφονίας του το 1926).

Σύμφωνα με τον Pernicone και άλλες ιστορικές πηγές (2), το «δημοκρατικό» αμερικανικό κράτος ήταν αρκετά πρόθυμο να βοηθήσει τη φασιστική Ιταλία στην προσπάθεια απέλασης του Tresca. Εξιστορείται, επίσης, πώς ο Tresca έστειλε στον Μουσολίνι ένα τηλεγράφημα την ημέρα των γενεθλίων του δεύτερου. Πριν μεταναστεύει στην Αμερική, ο νεαρός Tresca έπρεπε να συναντηθεί με τον Μουσολίνι (ο οποίος

ήταν τότε από τους ηγέτες των αριστερών σοσιαλιστών) μόνο και μόνο για να τον ενημερώσει ότι η παραμονή του στις ΗΠΑ θα τον μετέτρεπε (τον Tresca) σε πραγματικό επαναστάτη. Το τηλεγράφημα αυτό του Tresca, λοιπόν, υπενθύμισε απλώς στον Μουσσολίνι ότι ο Tresca είχε δίκιο!

Αντίθετα από πολλούς άλλους αγωνιστές εκείνης της περιόδου, ο Tresca δεν είχε έτρεφε αυταπάτη για τη Σοβιετική Ένωση. Αντιλήφθηκε ότι το καθεστώς του Λένιν και των μπολσεβίκων συνέτριψε την πραγματική επανάσταση στη Ρωσία και αντιτάχθηκε στο νέο «σοσιαλιστικό» καθεστώς με το ίδιο σθένος που αντιτάχθηκε και στο φασισμό. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1920, εντούτοις, ο Tresca προσπάθησε να συνεργαστεί με όλους τους αντιπάλους του φασισμού, ακόμη και τους κομμουνιστές (γιατί δεν αμφέβαλε ποτέ για την ανδρεία των μαζών και παραδεχόταν την προθυμία τους να παλέψουν εναντίον του φασισμού).

Οι προσπάθειές του για τη συγκρότηση ενός ενιαίου αντιφασιστικού μετώπου ήταν άκρως σημαντικές καθώς οι σταλινικοί στόχευαν πάση θυσία να θέσουν υπό τον άμεσο έλεγχό τους τέτοιες οργανώσεις. Οι σταλινικές αυτές μανούβρες, μαζί με τον αντεπαναστατικό τους ρόλο των στην Ισπανική Επανάσταση, ανάγκασαν τον Tresca να εντείνει τους αγώνες του κατά του λενινισμού κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930, έως ότου αντιτάχθηκε σε οποιαδήποτε μορφή συνεργασίας με τους σταλινικούς. Φυσικά, αυτό που κέρδισε ήταν το μίσος των δεύτερων απέναντί του.

Ο Tresca συγκέντρωσε, επίσης, στο πρόσωπό του το μίσος των αντι-οργανωτικών αναρχικών, οι οποίοι ακολούθησαν τον Luigi Galleani και οι οποίοι δεν σταμάτησαν να τον λοιδορούν (προς μεγάλη χαρά των φασιστών των δεκαετιών 1920 και 1930 φυσικά). Ούτε οι επιστολές των Malatesta, Goldman και Berkman δεν μπόρεσαν να σταματήσουν τις προσωπικές αυτές επιθέσεις.

Ο αγώνας του Tresca για την ελευθερία, την ισότητα και την αλληλεγγύη συνεχίστηκε μέχρι τη δολοφονία του, στις 11 Γενάρη 1943, στη Νέα Υόρκη, σε ηλικία 63 χρόνων. Αν και κανείς δεν κατηγορήθηκε ποτέ για τη δολοφονία, κυρίως ο Pernicone προχώρησε σε μια αρκετά αξιοσημείωτη αξιολόγηση των στοιχείων και των αντιτιθέμενων θεωριών (στους υπόπτους περιλαμβάνονταν οι σταλινικοί, οι φασίστες και η ιταλική Μαφία) πριν υποδείξει τελικά το μέλος της Μαφίας, Carmine Galante.

Εν κατακλείδι, η μνήμη του Tresca πρέπει να τιμηθεί σήμερα από όλους τους μαχητές για την ελευθερία!

1. Το βιβλίο του Nunzio Pernicone φέρει τον τίτλο *Carlo Tresca: Portrait of a Rebel*, AK Press 2010. Ο Pernicone έγραψε λίγο πιο παλαιότερα μια άριστη ιστορία του ιταλικού αναρχικού κινήματος. Στα αγγλικά ο τίτλος είναι «*Italian Anarchism: 1864-1892*» και εκδόθηκε από τις εκδόσεις του Πανεπιστημίου Princeton το 1993.

2. Στις αξιολογές πηγές στην αγγλική γλώσσα περιλαμβάνονται εκτενείς αναφορές στη δράση του Carlo Tresca στα βιβλία των Kenyon Zimmer, *Immigrants against the State - Yiddish and Italian Anarchism in America*, University of Illinois Press 2015 και Travis Tomchum, *Transnational Radicals - Italian Anarchism in Canada and the U.S. 1915-1940*, University of Manitoba Press, 2015.

*Ο Δημήτρης Τρωαδίτης είναι μέλος της Melbourne Anarchist Communist Group (MACG). Το παρόν κείμενο είναι μεταγραφή παλαιότερου που είχε δημοσιευθεί στα <http://www.anarkismo.net> και <http://ngnm.vrahokipos.net>